

САМООСВІТА ПЕДАГОГА ЯК НЕОБХІДНА СКЛАДОВА СУЧАСНОСТІ

Драннік О.В.

Коледж Національного фармацевтичного університету

Будь-яке суспільство висуває високі вимоги до освіти . Педагог повинен бути не приборкувачем, а садівником, який виявляє та розвиває здібності юнацтва. Ця мета досягається насамперед прикладом поведінки викладача зі студентами , який дає змогу виробити власну точку зору. Відповідні ідеали й манера поведінки таким чином переносяться на студента, який пізніше зможе ці навички застосовувати в суспільстві.

Такий підхід висуває високі вимоги до особистості викладача. Педагог має постійно перебувати в пошуку, вдосконалювати свої знання й методи роботи. Твердження К. Д. Ушинського про те, що педагог живе до тих пір, поки вчиться, в сучасних умовах набуває особливого значення. Саме зараз наше суспільство як живий організм змінюється та пристосовується до змін. Хто не може пристосуватися, залишається позаду.

Безмежне бажання стати педагогом–майстром вимагає постійно вдосконалюватись, розширювати коло знань, методичних умінь, підвищувати рівень мовної культури. Досягнення висот педагогічної майстерності потребує максимальних особистих зусиль, енергії, природних нахилів і здібностей, величезної працездатності. Отже, вирішальну роль у творчому і професійному становленні викладача відіграє самоосвіта.

Педагогічний словник так визначає поняття «самоосвіта»: «Самоосвіта, ціленаправлена пізнавальна діяльність, керована самою особистістю; придбання систематичних знань у будь-якій галузі науки, техніки, культури, політичному житті й т.д.[1, с.16]. В основі самоосвіти лежить цікавість того, хто навчається, в поєднанні з самостійним вивченням матеріалу. Головними внутрішніми мотивами самоосвіти педагога мають бути: бажання поліпшити

слабкі сторони володіння певним напрямом діяльності, бажання вдосконалювати свою педагогічну майстерність, не зупинятися на досягнутому. Нижче розглянемо необхідні складові [3, с. 20]:

I. Організація самоосвіти передбачає:

1. Зв'язок самоосвіти з практичною діяльністю педагога.
2. Систематичність і послідовність самоосвіти, постійне ускладнення її змісту і форм.
3. Багатоплановий (комплексний) підхід до організації вивчення обраної теми з самоосвіти.
4. Індивідуальний характер самоосвіти як найбільш гнучкої форми набуття педагогом знань.
5. Гласність і наочність результатів самоосвіти в педагогічному колективі.
6. Створення умов для звернення педагогів до нових досягнень науки і передового педагогічного досвіду.
7. Завершеність самоосвітньої роботи на кожному її етапі (доповіді, участь у семінарі, підготовка виступу, написання реферату, підготовка доповіді, участь у засіданні педагогічної ради, науково - практичній конференції та ін.).

II. Методи самоосвіти:

1. Самостійна робота над літературою.
2. Спілкування.
3. Самотренування.
4. Самостійне виконання практичних завдань.
5. Відвідування закладів культури, лекторіїв, екскурсій тощо.
6. Досліди, експерименти.

Самоосвіта здійснюється індивідуально або колективно. Суто індивідуально її може виконувати високорозвинена особистість, діяльність якої продуктивна і творча [2, с. 14].

У процесі самоосвіти людина здійснює своєрідний «самовнесок» в особистість, залишаючи у власній свідомості образ смислів. Людинотворча сутність професійної самоосвіти викладача вказує на необхідність проблеми розвитку креативності. На сьогодні існує багато понять креативності, але всі вони пов'язані з обдарованістю та творчими здібностями.

Креативність означає комплекс інтелектуальних і оригінальних особливостей викладача, сприяючих самостійному висуненню проблем, генеруванню великої кількості особливих ідей і не шаблонному їх рішенню.

Безперервна самоосвіта та здатність до креативного мислення створюють педагога як гармонійно розвиненого суб'єкта та впливають на формування іміджу. Сучасні педагогічні дослідження виявляють наступні фактори, що впливають на формування іміджу гарного викладача [4, с.76]:

1. Фактор співпереживання (дружелюбності) - егоцентричності (байдужості).
2. Фактор діяльності (системності) - безалаберності.
3. Фактор ведення занять, стимулюючих творчі можливості студентів - нудного, одноманітного ведення заняття.
4. Фактор доброзичливого - недоброзичливого ставлення до студентів.
5. Фактор прийняття - неприйняття демократичного типу викладання.
6. Фактор емоційної стабільності - нестабільності.
7. Фактор гарного словесного розуміння.
8. Формування успішної професійної діяльності.

Сьогодні треба розуміти, що професіоналізм сучасного викладача не повинен обмежуватися предметом і методикою його викладання. Педагог має бути в курсі передових технологій, орієнтуватися в сучасній політиці, економіці, мати знання в різних сферах суспільного життя тощо. Самоосвіта – це безперервний процес саморозвитку та самовдосконалення. Педагог повинен постійно самовдосконалюватися, тому що його робота пов'язана з постійним оновленням.

Література

1. Зязюн І.А. Педагогічна майстерність. - К., Вища школа, 1997. – 348с.
2. Курилів В. Методика викладання історії. – Харків: Ранок,2008.- С. 9-27.
3. Малихін О.В. Методичні рекомендації для формування у майбутніх учителів потреби в професійній самоосвіті. - Кривий Ріг: КДПУ, 2000. - 24 с.
4. Психолог на педраді/ Упоряд. О.Главник. – Київ: Редакції загально педагогічних газет,2003. – 128с.
5. Самоосвіта вчителя [Електронний ресурс] Режим доступу до матеріалу:
http://trudovichka.ucoz.ru/load/dokumentacija/portfolio_uchitelja/samoosvita/15-1-0-12